

JASIŪNAS ANTANAS

Gimė 1910 06 21 Diliškiuose Rokiškio rajone, mirė 1971 02 06 Vilniuje

Poetas, dramaturgas

Baigė Rokiškio gimnaziją. Mokėsi Kauno mokytojų seminarijoje. 1930-1936 m. studijavo Kaune Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultete literatūrą. Bandė jėgas poezijoje, dramaturgijoje, lankė profesoriaus B. Sruogos vadovaujamą Teatro seminarą, mokėsi vaidybos mokykloje.

1934-1935 m. Kaune leido iliustruotą kino, teatro ir meno žurnalą „Kinas“. 1940-1941 m. organizavo teatrą Marijampolėje ir jam vadovavo. Po karo dirbo pedagoginės literatūros leidykloje redaktoriumi, neetatiniumi laikraščio „Tiesa“ korespondentu, mokytoju.

Pirmieji eilėraščiai pasirodė spaudoje 1927 m. Parašė pjesę „Smutkelių šalis“, pastatyta Kaune Valstybės teatre 1934 m. Rankraščiu liko drama „Sibiro batalionas“, pastatyta Šiaulių dramos teatre 1961 m. Tačiau abi pjesės žiūrovams neparodytos. Parašė libretą kompozitoriaus A. Račiūno operai „Gintaro krantas“. Eilėraščiui „Ką mergelės myli“ kompozitorius V. Paketūras parašė muziką, daina įtraukta į 1955 m. Dainų šventės repertuarą.

Spaudoje paskelbė straipsnių teatro klausimais, pjesių recenzijų, dalyvavo garsioje polemikoje su teatro darbuotojais, buvo pagrindinis kai kurių žurnalų bei laikraščių recenzentas. Išvertė gamtos ir geografijos vadovėlių.

Išleido trys eilėraščių rinkinius. Pirmoji poezijos knyga „Liepsnų maldose“ pasirodė 1931 m.

Kūryba įtraukta į poezijos almanachus ir rinktines: „Abramowicz W. Wybor najmlodszej poezji litewskiej“ (1935), „Jaunimo saviveiklos scena. Nr. 12“ (1955), „Grūto parko lyrika“ (2000).

Bendradarbiavo spaudoje: „Akademikas“, „Ateities spinduliai“, „Ateitis“, „Gimtasis Rokiškis“, „Jaunoji karta“, „Jaunoji Lietuva“, „Karys“, „Komjaunimo tiesa“, „Kultūra“, „Lietuvos studentas“, „Literatūros naujienos“, „Mokslo dienos“, „Naujoji Romuva“, „Pavasaris“, „Pionierius“, „Rytas“, „Tautos mokykla“, „Žiburėlis“.

Kūryba

Apleistos žemės lyrika / Antanas Jasiūnas ; viršelis – dail. B. Macutkevičiaus. - [Kaune] : Spaudos fondas, 1938 (Kaunas : E. Norkienės ir P. Stikliaus sp.). - 78 p.

Gundymai / Antanas Jasiūnas ; [viršeliui piešinį darė Vl. Fedotas Sipavičius]. - Kaunas : „Sakalo“ b-vės leidinys, 1932 (Kaunas : kooperatinė „Raidės“ sp.). - [6], 64 p., įsk. virš.

Liepsnų malda / Antanas Jasiūnas. - Kaunas : [s.n.], 1931 (Kaune : akc. „Žaibo“ b-vės sp.). - 45, [1] p.

Smūtkelio šalis : A. Jasiūno 4 veiks. drama, A. Žalinkevičaitės pastatymas : [programa]. - [Kaunas : Valstybės teatras, 1934] (Kaune : „Spaudos fondo“ dirbt[uvės]). - [2] p.

Paketūras, Vaclovas. Ką mergelės myli [Natos] : 1955 m. Respublikinės dainų šventės chorų repertuaras / muzika V. Paketūro ; žodžiai A. Jasiūno ; LTSR kultūros ministerija, Respublikiniai liaudies kūrybos namai. - Vilnius : LTSR Kultūros m-jos Resp. liaudies kūrybos namai, 1955. - 3 part.

Vertimai

Бianки, Виталий Валентинович. Skruzdės nuotykių / V. Bianki ; vertė Antanas Jasiūnas ; piešiniai V. Tambo. - [Kaunas] : išleido Spaudos fondas, [1939] (Kaunas : „Spaudos fondo“ litografija). - [16] p., įsk. virš. : iliustr. ; 24 cm. - Antr. iš virš. - Orig. antr.: Как муравьишка домой спешил.

Šaltiniai

Lietuviškoji enciklopedija. - Kaunas, 1933-1944. – T. 10, 1944, p. 523.

Lietuvių literatūros enciklopedija. – Vilnius, 2001. – P. 200.

Lietuvių rašytojai. – Vilnius, 1979-1993. – [T.] 1, p. 709-712.

Maknys V. Teatro dirvonouose. – Vilnius, 1997. – P. 157, 374.

Vanagas V. Lietuvių rašytojų sąvadas. – Vilnius, 1996. – P. 289; 1987. – P. 249

Ateitis. - 1938/1939, Nr. 9, p. 574.

Bibliotekų darbas. - 1990, Nr. 4, p. 38.

XX amžius. - 1939, saus. 24 (Nr. 19).

Gimtasīs Rokiškis. - 1990, gruod. 1.

Kultūra. - 1932 Nr. 8/9, p. 478-478.

Literatūros naujienos. - 1937, Nr. 9/10, p. 5

Naujoji Romuva. - 1932, bal. 17 (Nr. 16), p. 381; 1939, Nr. 20, p. 445.

Pergalė. - 1971, Nr. 3, p. 184.

Rytas. - 1932, bal. 11 (Nr. 69).

Suvalkų kraštas. - 1939, saus. 28 (Nr. 4).